

Η υπακοή φέρνει υπακοή - Του Πρωτοπρεσβύτερου Θεμιστοκλή Μουρτζανού

/ Γνώμες

Είπε ο Αββάς Μιώς του Βελέου: «η υπακοή φέρνει υπακοή. Αν κάποιος υπακούει στον Θεό, ο Θεός τον υπακούει» (από το «Γεροντικό»).

- Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Μια λέξη η οποία φέρνει, συχνά αυθόρμητα, αντίδραση στο άκουσμά της είναι η υπακοή. Η υπακοή, λένε κάποιοι, έρχεται σε αντίθεση με την ελευθερία μας. Το να υπακούσω σε κάποιον σημαίνει να μην θεωρώ ότι έχω δίκιο, αλλά ότι εκείνος ξέρει καλύτερα από μένα τι πρέπει να γίνει. Κι αν αυτό σε σχέση με τους νόμους μιας πολιτείας έχει κάποιο νόημα, διότι αν ο καθένας εφαρμόζει τη δική του προσέγγιση στη ζωή, θα έρχεται σε σύγκρουση με τους άλλους και καμιά κοινωνία δεν μπορεί να προχωρήσει χωρίς όρια και χωρίς συνεργασία με βάση αυτή, στις ανθρώπινες σχέσεις η υπακοή μοιάζει μία δυσχερής κατάσταση. Η υπακοή βάζει κατά μέρος το θέλημά μας. Έρχεται ως αναγνώριση όχι απλώς της αξίας του άλλου, αλλά της εξουσίας του. Η εξουσία κατά βάθος είναι ταυτισμένη με μία

μορφή δουλείας και υποταγής. Έτσι, το να υπακούμε γίνεται αφόρμηση να αισθανόμαστε ότι είμαστε κατώτεροι ως προς τα δικαιώματά μας, δεν μπορούμε να χαρούμε τη ζωή μας, διότι η χαρά και η ευχαρίστηση έχουν να κάνουν με την ικανοποίηση των επιθυμιών μας, ότι τελικά θα πρέπει να λογοδοτούμε συνεχώς σε κάποιους άλλους και αυτό θα μας καταπιέζει.

Στην εκπαίδευση και στην αγωγή των παιδιών και των νέων η υπακοή θεωρείται αποδοχή αυταρχικότητας. Η μαθητοκεντρική και παιδοκεντρική προσέγγιση λειτουργεί στην προοπτική ότι ο δάσκαλος έχει να μάθει από τον μαθητή και ο γονέας από το παιδί. Τα παιδιά έχουν αγνότητα και αθωότητα και καμία πονηρία μέσα τους και, φυσικά, δεν πρέπει να τα στενοχωρούμε, αλλά να τα ενθαρρύνουμε να μας οδηγούν με την ψυχική τους ομορφιά και γαλήνη στην αλήθεια και στην πρόοδο. Μάλιστα, κάποιοι χρησιμοποιούν και τον λόγο του Χριστού ότι πρέπει να γίνουμε σαν τα παιδιά, διότι σε αυτά ανήκει η βασιλεία των ουρανών. Βεβαίως, ο Χριστός και η παράδοσή μας μιλούν για την νηπιότητα ως προς την κακία, για τη συγχωρητικότητα, για την αγάπη και όχι για το αν οι απόψεις των παιδιών είναι οι σωστές. Αν φτάσουμε λοιπόν στο σημείο να θεωρούμε ότι η αγωγή των παιδιών είναι στην πραγματικότητα μόνο πράξη εξουσίας, η οποία εξ ορισμού είναι καταπιεστική, τότε έχουμε βάλει τη βάση για το χάος, το οποίο συχνά βλέπουμε στην καθημερινότητά μας, διά της βίας, διά του ετσιθελισμού, διά του δικαιωματισμού.

Η ασκητική μας παράδοση επισημαίνει ότι η υπακοή είναι αρετή. Δεν έχει να κάνει με την εξουσία, αλλά με την αγάπη. Η υπακοή ξεκινά από την εμπιστοσύνη στο θέλημα του Θεού και στην Εκκλησία. Από ανταπόκριση στην προτροπή η οδός μας να είναι αγαπητική. Δεν είναι η υπακοή ανελεύθερη απόφαση, αλλά καρπός ελεύθερης επιλογής. Και δεν χρειάζεται υπακοή σε όλες τα λεπτομέρειες της ζωής μας, αλλά εκεί όπου βλέπουμε ότι αν σεβαστούμε τις συμβουλές και τις προτροπές των ανθρώπων που μας αγαπούνε κατά Θεόν, τότε η ψυχή μας θα συνηθίσει στην αρετή, στο αγαθό, στην αγάπη.

Ο Θεός υπακούει αυτούς που Τον υπακούνε. Ακούει τις προσευχές τους. Τους συντροφεύει στον αγώνα της αγάπης. Τους δίνει κατά την καρδιά τους, διότι ο θησαυρός τους είναι η σχέση μαζί Του και με τον συνάνθρωπο. Τους αγιάζει και τους καθιστά φάρους χαράς. Για τον παρόντα κόσμο η υπακοή βοηθά στην οριοθέτηση και στην ωρίμαση. Η αγάπη όμως, όταν είναι γνήσια, κάνει την υπακοή άνοιγμα νέας ζωής.

Πηγή: themistoklismourtzanos.blogspot.com, pemptousia.gr